

בין ישראל וערביה

בו גדל מאז הובא לתלאיב מעיר מולדתו ביבטי, אשר בסומאלי הצרפתית מול תימן, בגיל שנתיים.

המחזה משחזר את פרשת גרעון ונצחוננו על המדיינים בעזרת שלושה מאות חייל, תוך כדי שילוב רמזים פילוסופיים מודרניים בסיגנון התנ"כי, אותו חיקה צייפסקי ב"הצלחה לא-מבוטלת. גרעון מוצג בו כאחיל כבד-גוף ולשון, ההופך מושיע לעמו ב"עידודו של אלמוני שהוא אלוהים עצמו (אם כי התוכניה מרשה לאנשים דתיים לר"אות בו מלאך בלבד, אם רצונם בכך).

★ ★ ★

שישיק עם ערביה

ראשונה צריך היה מאיר לעבוד עם קבוצת שחקניות על קטעי קינה ותפילה, הפזורים על פני שתי המערכות במחזה.

"הן פחדו לפתוח את הפה בהתחלה," מחייך הצעיר השחקן בביישנות, "והיו מדברות בשקט ובעדינות, עד שהסברתי להן שזה לא סאדיסון אבניו אלא כפר קדום של עובדי אדמה בארץ-ישראל, והראיתי להן — ככה בוכים בישראל, ואז הן תפסו את ה"עסק. אפילו את תנועות-הידיים צריך היה לתקן להן. הן היו מרימות אותן במין צורה כזאת כאילו הורידו חילון מהחלון, ואני דרשתי שיניפו אותן בכוח, כדי לבטא את התחושה של נשים פשוטות, כפריה. לאט לאט זה הלך."

מאיר נקרא להקדיד ולהנעים את המחזה ברוח תנ"כית-ישראלית ממש שבוע לפני שהלהקה סיימה את החזרות, אחריהן עמדה לצאת לחודש-ניסויים (נוהג מקובל בתיאטרון רוגים המסחריים של ברודוויי, אשר כולם מקפידים לקיימו: על מנת להבטיח שההצגה הבאה אל בימת הגדולה בערי העולם לא תיקטל באכזריות על-ידי מבקרי העתונות, מוציאים אותה תחלה להצגה" באחת מהערים הקטנות יותר בסביבה, ושם בוח"נים המחזאי, הבמאי והמפיק את תגובות הצופים ועל-פיהן משנים את כל הדרוש שינוי, אם על-ידי קיצורים ואם על-ידי הוספות נחוצות) בפילדלפיה.

לא היה לו, איפוא, זמן רב לתימרונים, והוא נאלץ לעבוד בקצב מטורף, לא רק בתיאטרון בעת החזרות, אלא בעיקר ב"חורו, בשעות הערב. "הייתי שוכב לישון עם כתיבה, קורא את הקטעים לקראת החזרה הבאה, וממש מוליד את המנגינות בשבילם. לא הייתי נרדם עד שלא ידעתי את

על הבמה

מדגימה מיס איגיפט הערבית ריקוד "ישראלי" טוער, כשעובדיה הישראלי עומד מאחוריה ומכה בתוף. הרקדנית עטופה רק בצעיף שקוף, המבליט את כל חסוקי גופה העירום, שלא כולם שייכים לה. לצורך המחזל החצוף בלבוש החשוף מוסיפה מיס מצריים כמה אביזרים בולטים והכרחיים לתקון הזוויות הקהות.

מיותר על עורו, ואפילו הסנדלים התנ"כיים הנעולים לרגליו הם מהארץ.

"מחזה תנ"כי, אז סנדלים תנ"כיים, ובכ"ל — טוב לדרך בנעלים ישראליות."

עם אולמות מלאים מפה אל פה, צפויה לו למאיר עובדיה תעסוקה מלאה לזמן ארוך. אולם אין זו תעסוקתו היחידה. כרגע הוא מתכוונן במרץ לקראת נישואיו עם ארושתו, שילה, נערה בת העיר סינסינאטי במדינת אוהיו, אותה הכיר בעת סיור-הופעות בקיץ האחרון, במחנות-נוער יהודיים.

זו השנה השניה שהוא לומד בבית-הספר למחול מודרני של מרתה גרהאם, ממנה זכה לגימלה. "מחול מודרני או מודרני — מן המקור אי-אפשר לברוח, ואני לעולם לא אשכח את היסודות האיתנים שניתנו לי על ידי שרה לוי-טנא. אצל מרתה אני רוכש ידיעות כלליות על הריקוד. מה שלא יהיה — תמיד אעסוק בריקוד. אם כרקדן ואם ככוריאוגרף. בינתיים — צריך ללמוד וללמוד הרבה," מסכם מאיר בטרם ינוע בסיגנון מערבי ביותר לכיוון התיאטרון.

צפויות לו עוד שתי הצגות, ואולי אפילו ארוחה משותפת עם הארוסה מסינסינאטי ר"העלמה מצריים, במסעדה מזרחית. מאעלש.

המנגינות בעל-פה ולמחרת, כשרק הייתי מתעורר, הייתי מנסה לחזור עליהן ולראות אם לא שכחתי, ואז הייתי מביא אותן לשחקנים ומלמד אותם."

באחת החזרות פגש במיס איגיפט. "אמרו לי — זאת ערבייה מסוריה. תיכף התיידדנו. היא יודעת לרקוד ריקודי-בטן בצורה פני-טסטית. את עינבל לא הצליחה לראות, אבל שמעה עלינו, והיא נורא רוצה לבוא לביקור לארץ. אמרתי לה, תפאדל, תהיי אורחת שלי, בינתיים אני האורח שלה. אנתנו הולכים יחד עם חברים למסעדות ערביות לאכול שישליק וקבב, ולראות ריקודים מזרחיים, והיא אפילו ביקשה ממני שאלמד אותה עברית."

★ ★ ★

זקנו של מסקי-זוטא

מלכר אמנון מסקי, המופיע בהצגה כניצב עם זקן טבעי, שנותר לו מן העת בה השתף באחת מההצגות הנסיוניות ב"ניו-יורק, מאיר הוא היחידי שאינו נזקק לעטר את פניו בזקן מלאכותי. שלו נשאר עוד מימי עינבל, אותם הוא זוכר בגעגור עים. גם האיפור, שהוא חובה בלתי-נעימה לגבי יתר המשתתפים, הגאלצים לכסות את פניהם וגופם התצי-מורטל בצבע כהה,

ברחוב עומדים הערבית והישראלי שוב בידדות. נדמה כאילו אלוהים שולח בהם מבט זועף. אלוהים במודעה הוא השחקן הנגול פרדריק מארץ. במודעה השנייה ניצב דוגלסט קאמפל, בתפקיד גרעון. נראה, שאינו רואה פסול בידדות בין הישראלי לבין צאצאת המידיינים. גם במחזה מופיע גרעון בדמות גבר אנושי וסלחני.